

CODI 28503 FONÈTICA I MORFOLOGIA GREGUES

Prof.: Carlos VARIAS GARCÍA

Contingut

Aquesta assignatura obligatòria de Segon Cicle de la titulació de Filologia Clàssica consisteix en descriure diacrònicament i sincrònicament els sistemes fonològic i morfològic de la llengua grega, tot incidint en els llenguatges literaris i en els trets definitoris dels dialectes més importants. Després d'una lliçó introductòria sobre els sistemes d'escriptura emprats pels grecs i la divisió dialectal de la llengua grega, el curs es basarà en el comentari de textos, epigràfics i literaris, per tal d'il·lustrar els punts teòrics abordats en el temari de l'assignatura.

Objectius

En acabar el curs, l'alumne haurà de saber els trets fonamentals de la fonètica i morfologia de la llengua grega en les seves variants dialectals, i haurà de ser capaç, amb aquest coneixement, de reconèixer dialectalment un text, tot comentant les seves característiques fonètiques i morfològiques, prenent per model els comentaris de textos que es faran al llarg del curs.

Temari

1. Fonètica:

- 1.1. Introducció i nocions generals. Els dialectes grecs. Els sistemes d'escriptura anteriors a l'alfabet: el sil·labari Lineal B i el sil·labari xipriota.
- 1.2. L'alfabet grec: orígens i variants.
- 1.3. Introducció a la prehistòria del sistema vocàlic.
- 1.4. Processos d'allargament de les vocals.
- 1.5. Abreujament de vocals llargues.
- 1.6. Alteracions del timbre vocàlic.
- 1.7. Els diftongs.
- 1.8. Les semivocals. La wau. La iod i els processos de palatalització en grec.
- 1.9. Consonantisme. Les oclusives.
- 1.10. Les labiovelars.
- 1.11. Les sibilants. Pronunciació de la sibilant en grec antic.
- 1.12. Líquides i nasals. Les sonants.
- 1.13. Síl·laba. Paraula i fenòmens de fonètica sintàctica.

2. Morfologia:

- 2.1. El sistema morfològic nominal del grec en front del indoeuropeu. Gènere, nombre, cas, declinació.

- 2.2. La declinació en *-a* i la declinació temàtica.
- 2.3. La declinació atemàtica.
- 2.4. L'adjectiu: declinació. Els graus de comparació.
- 2.5. Adverbis.
- 2.6. Els numerals.
- 2.7. Pronoms.
- 2.8. El sistema verbal: les desinències personals.
- 2.9. Tema de present.
- 2.10. Tema d'aorist.
- 2.11. Tema de futur.
- 2.12. Tema de perfet.
- 2.13. Els modes.
- 2.14. Les formes nominals del verb: infinitius, participis, adjectius verbals.
- 2.15. La formació de paraules.

Avaluació

L'alumne farà un examen escrit en acabar el curs consistent en dues parts: 1) desenvolupament de dues preguntes del temari, a escollir entre quatre propostes; 2) comentari fonètic i morfològic d'una inscripció o text literari. Les dues parts faran promig, però l'alumne haurà de treure un mínim de 4 en cadascuna d'elles per aprovar l'examen i l'assignatura, amb una nota mínima de 5.

A part, l'alumne pot fer també durant el curs un treball individual consistent en l'estudi lingüístic d'una inscripció o text literari acordat amb el professor. Aquest treball opcional serà exposat oralment i la seva nota farà promig ponderat amb l'examen escrit: 40% per a l'exposició oral i 60% per a l'examen escrit, sempre que aquest promig sigui superior a la nota simple de l'examen escrit.

Tutoria Integrada

En les hores de Tutoria Integrada es repassaran aquells aspectes de les explicacions teòriques i dels textos comentats a classe que als alumnes no els hagin quedat clars. El professor també dedicarà aquests crèdits a ajudar als alumnes que facin el treball individual.

Bibliografia

Els alumnes hauran de comprar obligatòriament els temes de fonètica i morfologia grega publicats a la pàgina web: www.liceus.com, portal E-excellence, que formen part del temari de l'assignatura. La resta de temes no publicats encara en aquesta pàgina web, així com el conjunt d'inscripcions i textos literaris que es comentaran a classe, són en un

dossier de l'assignatura que els alumnes compraran al servei de reprografia de la Facultat a principi de curs.

A) Bibliografia bàsica:

Els dos manuals fonamentals de referència són:

LEJEUNE, M., *Phonétique historique du mycénien et du grec ancien*, Paris 1972² (2000).

CHANTRAINE, P., *Morphologie historique du grec*, Paris 1961² (traduït al castellà: *Morfología histórica del griego*, Reus 1974) (darrera edició: 2003).

Per als comentaris dels textos dialectals és bàsic el llibre següent:

BUCK, C. D., *The Greek Dialects: Grammar, Selected Inscriptions*, Chicago 1968⁴.

B) Bibliografia complementària:

AA.VV., *Estudios metodológicos sobre la lengua griega*, Cáceres 1983.

ADRADOS, F. R., *La Dialectología griega como fuente para el estudio de las migraciones indoeuropeas en Grecia*, Salamanca 1952.

ALFAGEME, I. R., *Nueva gramática griega*, Madrid 1988.

ALLEN, W. S., *Vox Graeca. A Guide to the Pronunciation of Classical Greek*, Cambridge 1987³.

BRANDENSTEIN, W., *Griechische Sprachwissenschaft*, I-II, Berlin 1954-1958 (traduït al castellà: *Lingüística griega*, Madrid 1964).

BRIXHE, Cl., *Phonétique et phonologie du grec ancien*, vol. I: *Quelques grandes questions*, Louvain-la-Neuve 1996.

CHANTRAINE, P., *La formation des noms en grec ancien*, Paris 1933 (reimprès 1979).

CHANTRAINE, P., *Grammaire homérique*, tome I: *Phonétique et morphologie*, Paris 1958.

CHANTRAINE, P., *Dictionnaire étymologique de la langue grecque*, Paris 1968-1980.

DEVINE, A. M.; STEPHENS, L. D., *The Prosody of Greek Speech*, Oxford 1994.

DUHOUX, Y., *Introduction aux dialectes grecs anciens: problèmes et méthodes. Recueil de textes traduits*, Louvain-la-Neuve 1983.

DUHOUX, Y., *Le verbe grec ancien. Éléments de morphologie et de syntaxe historiques*, Louvain-la-Neuve 2000².

EGEA, I. M., *Documenta Selecta ad Historiam Linguae Graecae Inlustrandam*, 2 vols., Salamanca-Bilbao 1988-1990.

FERNÁNDEZ GALIANO, M., *Manual práctico de morfología verbal griega*, Madrid 1971.

HOFFMANN, O.; DEBRUNNER, A.; SCHERER, A., *Geschichte der griechischen Sprache*, 2 vols., Berlin 1969⁴ (traduït al castellà: *Historia de la lengua griega*, Madrid 1973).

LÓPEZ EIRE, A., *Estudios de lingüística, dialectología e historia de la lengua griega*,

- Salamanca 1986.
- MARTINET, A., *Économie des changements phonétiques*, Berne 1964² (traduït al castellà: *Economía de los cambios fonéticos*, Madrid 1974).
- MEIER-BRÜGGER, M., *Griechische Sprachwissenschaft*, I-II, Berlin-New York, 1992.
- MEILLET, A.; VENDRYES, J., *Traité de grammaire comparée des langues classiques*, Paris 1979⁵.
- PALMER, L. R., *The Greek Language*, London 1980.
- RISCH, E., *Wortbildung der homerischen Sprache*, Berlin 1974².
- RUIPÉREZ, M. S., *Estructura del sistema de aspectos y tiempos del verbo griego antiguo*, Salamanca 1954 (reimprès a Madrid 1991).
- SCHWYZER, E., *Griechische Grammatik. Allgemeine Teil. Lautlehre, Wortbildung, Flexion*, München 1968⁴.
- SIHLER, A. L., *A New Comparative Grammar of Greek and Latin*, New York-Oxford 1995.